

7. Kongres Hrvatskog
torakalnog društva

7th Congress of Croatian
Thoracic Society

TORAKS

2017

Hotel Westin Zagreb

26. - 29. TRAVANJ / APRIL

CITOSTATICIMA UZROKOVANA NEUROPATIJA

RADAKOVIĆ D.¹, Krasnić K.¹, Karabatić S.¹

¹ KBC Zagreb, Zagreb, Croatia
Odjel za tumore sredoprsja JT3

Citostaticima uzrokovana neuropatija

ĐURĐICA RADAKOVIĆ, K. Krasnić, S. Karabatić
KBC - ZAGREB, Kišpatićeva 12, Zagreb, Hrvatska
Klinika za plućne bolesti Jordanovac
djurdjica.radakovic@volja.hr

Citostaticima uzrokovana neuropatija (CUN) (engl. chemotherapy-induced peripheral neuropathy CIPN) česta je nuspojava prilikom primjene citostatske terapije i može biti limitirajući faktor u primjeni citostatika. CUN je disfunkcija perifernih, motornih, senzornih i autonomnih neurona, što rezultira znakovima i simptomima periferne neuropatije. Točna učestalost CUN je nepoznata, ali pretpostavka je da se javlja >38% u onih koji su se liječili s dva ili više citostatika. Najčešći citostatici koji se navode kao mogući uzrok CUN su derivati platine, taksani, vinka alkaloidi, talidomid i bortezomib, makar osim njih i drugi lijekovi (imunoterapija) mogu prouzročiti oštećenje perifernih živaca. Ne postoji standardizirani način prevencije CUN i česta je nuspojava navedenih lijekova u propisanoj dozi, a katkad može biti limitirajući čimbenik u primjeni citostatika. Neurotoksičnost lijekova često je ovisna o kumulativnoj dozi lijeka. CUN se razvija postupno, tijekom tjedana ili mjeseci nakon početka liječenja citostaticima, a težina neuropatije ovisi o duljini primjene neurotoksičnog lijeka i njegovoj ukupnoj dozi. Neuropatije uzrokovane lijekovima pretežito su senzorne ili senzomotorne, a često su udružene s osjetnim simptomima, odnosno s boli. Dijagnoza CUN temelji se prvenstveno na anamnestičkim podacima, kliničkim i elektrofiziološkim nalazima. Kod većine bolesnika dolazi do povlačenja simptoma (boli i parestezija) nakon prestanka uzimanja citostatika, dok kod nekih CUN je djelomično reverzibilna. Najčešći simptomi u bolesnika s

7. Kongres Hrvatskog
torakalnog društva

7th Congress of Croatian
Thoracic Society

TORAKS

2017

Hotel Westin Zagreb

26. – 29. TRAVANJ / APRIL

CUN su pozitivni osjetni simptomi poput parestezija, disestezija, peckanja, žarenja, stezanja, probadanja, paleće boli, preosjetljivost na dodir i pojačane osjetljivost na temperaturu, osobito na hladnoću. Trnci u nogama ili prstima su često rani znak bolesti i zahvaćaju površinu “čarapa i rukavica”. Nekoliko lijekova i preparata je u ispitivanju koji bi mogli utjecati na smanjenje neuropatije kao što su vitamini B i E, glutation, glutamin, N-acetilcistein, kalcij, magnezij, alfa lipoična kiselina, karbamazepin i oksakarbazepin.

Zdravstvena skrb uključuje edukaciju i podršku bolesniku, a sve u cilju očuvanja njegove sigurnosti i kvalitete života. Edukacija treba biti usmjerena na prepoznavanje ranih znakova i simptoma neuropatije, kako bi se moglo rano terapijski djelovati. Svakako dobra preporuka je primjena fizikalne i radne terapije.

Cilj ovog rada je ukazati na učestalu pojavu CUN te važnosti dobre procjene stanja pacijenta prije i tijekom kemoterapijskog liječenja, kako bi adekvatnom zdravstvenom skrbi poboljšali kvalitetu njegovog života.

Ključne riječi: neuropatija (CUN), citostatici, zdravstvena skrb, edukacija